

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

הנגשה פרטנית לתלמיד ולהורה

שנה"ל התשע"ט

כתיבה ועריכה

שולמית כהן , מפקחת ארצית אגף חינוך מיוחד

חגית רובין, נאוה ריינר ודבורה מנחם מדריכות ארציות להנגשה

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

תוכן עניינים

3	א. הקדמה
4	ב. מבוא- חקיקה והגדרת נגישות
5	ג. אוכלוסיית היעד
5-7	ד. תהליך הגשת בקשה להתאמות הנגשה פרטנית
8	ה. קביעת ההתאמות, אישור ותקצוב לפי סוג ההתאמה הנדרשת
9	ו. תקצוב ההנגשה הטכנולוגית
9-10	ז. דגשים לצוות החינוכי
10-11	ח. שלבים בהליך ביצוע התאמות ההנגשה
12-27	1. נספחים: 2. נספח מס' 1 - טופס בקשה להתאמות 3. נספח מס' 2- מסמכים שיש לצרף לטופס הבקשה 4. נספח מס' 3א' - בקשה לאישור התאמות טכנולוגיה מסייעת 5. נספח מס' 3ב' - אישור הציוד על ידי הממונה המקצועי על קבלת הציוד 6. נספח מס' 4 - אישור הורים על קבלת התאמות הנגשה טכנולוגיות 7. נספח מס' 5 - טופס ערר להחלטת הרשות על נגישות טכנולוגית 8. נספח מס' 6 ו6א' - בקשה לאישור התאמות ריהוט לתלמיד 9. התוספת השנייה לתקנות 10. טופס הצהרת הרשות/ בעלות 11. נספח מס' 7 - תרשים תהליך הגשת בקשה להתאמות הנגשה

**חוזר מנכ"ל הנגשה פרטנית, אשר יכלול את כל המידע בנושא הנגשה,
יפורסם בזמן הקרוב. עד לפרסומו יש לפעול על פי ההנחיות, המופיעות
בחוברת זו, המבוססות על התקנות.**

א. הקדמה

ביולי 2018 אישרה הכנסת את תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ([התאמות נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה](#)), התשע"ח-2018.

עד לאישור התקנות, במהלך השנים תשע"ו-תשע"ט, סייע משרד החינוך, למתן התאמות נגישות לתלמידים עם מוגבלויות, באמצעות פרסום קול קורא לרשויות/בעלות. בדרך זו בוצעו התאמות הנגשה פרטנית לאלפי תלמידים הלומדים במערכת החינוך.

התקנות הסדירו את ההוראות לביצוע ההתאמות והן כוללות הנחיות להגשת הבקשה ע"י ההורים, לאישור הבקשה, לפנייה לממונה במשרד החינוך ולהגשת ערר.

אישור התקנות ע"י הכנסת, מחייב את הרשויות המקומיות ואת משרד החינוך לפעול עפ"י החוק והתקנות.

האחריות על יידוע ההורה/אפוטרופוס התלמיד על זכותו להגשת בקשה לביצוע התאמות נגישות עבורו או עבור בנו/ בתו, היא של הרשות המקומית/בעלות על המוסד החינוכי בו לומד התלמיד עם המוגבלות.

האחריות להגשת הבקשה להתאמות הנגשה היא של ההורה על גבי טופס הבקשה המצורף (נספח מס' 1). ההורה/אפוטרופוס יגיש את הבקשה, בצירוף המסמכים הנדרשים המעידים על המוגבלות ועל הצרכים הנובעים ממנה, ככל שאלו נוגעים לתפקוד הילד/ה במוסד החינוכי, לרשות המקומית/בעלות בה לומד התלמיד.

יובהר כי רשות מקומית/בעלות שחלה עליה חובת ההנגשה - תהיה אחראית לכך כי התאמות הנגישות, שאושרו ע"י משרד החינוך בהתאם לקריטריונים אלו (ככל שאושרו), יהיו תקינות וזמינות.

האחריות לרכוש/ לבצע את התאמות ההנגשה מוטלת על הרשות המקומית גם במקרה בו הרשות לא קיבלה מימון מהמדינה בעבור ההנגשה.

התקנות כוללות פירוט של כלל התאמות ההנגשה הנדרשות לתלמיד הלומד במערכת החינוך. ההתאמות מתייחסות לפעילויות חינוכיות המתקיימות בתוך ביה"ס ומחוץ לביה"ס.

להלן דוגמאות להתאמות הנגשה על פי תחומי ההנגשה:

• תחום פיזי:

○ **מבנים:** כיתה אקוסטית, הנגשת דרכי גישה, שירותים, מעלית, רמפה תאורה ועוד.

○ **תחום פיזי - ריהוט:** כסאות, שולחנות, ארונות, מנף.

• תחום פדגוגי:

○ **טכנולוגיה מסייעת:** מחשבים ניידים, טאבלטים, תקשורת תומכת חליפית, ערכות ללמידה למוגבלים בראייה, מערכות הגברה ניידות ועוד.

○ התאמות בדרכי למידה, היבחנות וחומרי למידה.

• **פעילות פנים וחוץ בית ספרי וטיולים:** אוטובוס מונגש, מערכת הגברה ניידת, גלגלון ועוד (הליך

ההגשה יופיע בחוזר נפרד)

ב. מבוא:

חקיקה והגדרת נגישות

- בשנת 1998 חוקקה הכנסת את חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח, במטרה לתת מענה הולם לצרכיה של אוכלוסייה זו. אדם עם מוגבלות הוגדר בחוק: "אדם עם לקות פיסית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים".
- בשנת 2005, התקבל בכנסת תיקון מס' 2 לחוק, המכונה "פרק הנגישות" ובו נקבעה החובה להנגיש לאנשים עם כל סוגי המוגבלויות את הגופים הציבוריים, בהיבט של מבנים תשתיות וסביבה וכן את השירות הניתן לציבור במקומות אלה.
- תפיסת הנגישות, מתייחסת לכל אדם כאל אדם שלם בעל יכולות מסוימות ומטילה על החברה להתאים את הסביבה בה הוא מתפקד למגוון רחב ככל האפשר של יכולות אנושיות, כך שהסביבה תאפשר לכל האנשים מכל קשת היכולות לתפקד בה בצורה מיטבית, בטוחה ומכובדת.
- נגישות הוגדרה בחוק כ: "אפשרות הגעה ממוקום למקום, תנועה והתמצאות בו, שימוש והנאה משירות, קבלת מידע הניתן או המופק במסגרת מקום או שירות או בקשר אליהם, שימוש במתקניהם והשתתפות בתכניות ובפעילות המתקיימת בהם, והכל באופן שוויוני, מכובד, עצמאי ובטיחותי".
- המושג נגישות מתייחס ליצירת סביבה המאפשרת השתתפות ותפקוד מיטביים. המושג הינו תוצר של תפיסת עולם הרואה את מצבו של האדם עם המוגבלות כתולדה של יחסי גומלין בין מצבו הגופני, השכלי או הנפשי לבין הפעילויות שהוא מבצע בחיי היומיום לבין הגורמים הסביבתיים המאפשרים או המעכבים השתתפותו של האדם בחיי המשפחה, הקהילה והחברה.
- החוק מחייב הנגשה פרטנית הן לתלמיד והן להורה. מטרת ההנגשה הפרטנית היא לאפשר לתלמידים עם מוגבלות לקחת חלק פעיל ועצמאי ככל הניתן בחיי המוסד החינוכי כמו שאר בני גילם ללא המוגבלות.
- התאמות ההנגשה הפיזיות, הטכנולוגיות והפדגוגיות הניתנות במסגרת ההנגשה הפרטנית מיועדות לסייע לתלמידים להתמודד ביעילות עם המגבלה, לאפשר להם להתנייד ממקום למקום בתוך המוסד החינוכי, להנגיש עבורם פעילויות לימודיות שאינן נגישות עבורם בשל המגבלה, להנגיש עבורם ידע בערוצים ויזואליים במקום שמיעתיים, או שמיעתיים במקום ויזואליים, לאפשר להם תקשורת בערוצים חליפיים, לאפשר להם לרכוש ידע, להבין את העולם שסביבם ולהביע את עצמם כמו שאר בני גילם ללא מגבלה.

חשוב לזכור כי מטרת ההנגשה אינה לתת כלי הוראה טובים יותר לצוות ההוראה, אלא כלים לתלמיד להתמודד עם הלמידה בשל המגבלה ועל אף המגבלה.

ג. אוכלוסיית היעד:

- תלמידים עם מוגבלויות (מוגבלות קבועה או זמנית) הלומדים במוסדות החינוך בגילאי גן ילדים ועד כיתה י"ב בחינוך הרגיל או עד גיל 21 בחינוך המיוחד, עפ"י הפירוט הבא, בלבד:
- גן ילדים כהגדרתו בסעיף 19לד. (א) לחוק, דהיינו: גן ילדים שהוא מוסד חינוך רשמי, גן ילדים מוכר שאינו רשמי **בבעלות רשות חינוך מקומית** או גן ילדים שחל עליו חוק החינוך המיוחד.
 - מוסד חינוך – בית ספר רשמי או בית ספר מוכר שאינו רשמי הפועל ברישיון לפי חוק פיקוח על בתי ספר, תשכ"ט-1969 ומתקצב ע"י משרד החינוך; מוסד חינוך תרבותי ייחודי כהגדרתו בחוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008 הפועל ברישיון לפי חוק פיקוח וכן מוסדות שלומדים בהם תלמידים שקיבלו פטור בהתאם לאמור בסעיף 5(א), לחוק חינוך חובה, התש"ט-1949.
 - הורה עם מוגבלות שילדו לומד במוסד חינוכי.

ד. תהליך הגשת בקשה להתאמות הנגשה פרטניות לתלמיד

1. הרשות המקומית/בעלות על המוסד החינוכי, בו לומד התלמיד עם המוגבלות, מיידעת את ההורה/אפוטרופוס התלמיד על זכותו להגיש בקשה לביצוע התאמות נגישות טכנולוגית עבורו או עבור בנו/ בתו.
2. הורה לתלמיד עם מוגבלות, המבקש התאמות הנגשה, ימלא את טופס הבקשה המצורף (נספח מס' 1) בצירוף המסמכים הנדרשים המפורטים (נספח מס' 2), המעידים על המוגבלות ועל הצרכים הנובעים ממנה ככל שאלו נוגעים לתפקודו במוסד החינוכי, ויעבירם לרשות המקומית/בעלות בה לומד התלמיד.
3. האחריות לגבי התאמות הנגשה פיזיות היא של הרשות המקומית/בעלות עם אנשי המקצוע שברשות/בעלות (מורשי נגישות שירות ומתו"ס, יועץ אקוסטי) ובשיתוף מומחה תחום נגישות במת"א. ובמת"א המתמחה לעיוורים. הרשות/בעלות תזמן סיור במסגרת החינוכית בה לומד התלמיד לצורך קביעת ההתאמות ותמשיך את התהליך בהתאם לנוהל המופיע באתר מינהל הפיתוח.
4. הרשות המקומית/בעלות תשלח עותק של הבקשה למנהל המוסד החינוכי בו לומד או ילמד התלמיד לצורך המשך הטיפול בהתאמות ריהוט מותאם, בהתאמות פדגוגיות וטכנולוגיות ופעילויות חוץ ופנים בית ספריות.
5. מנהל המוסד החינוכי יזמן בהקדם האפשרי ישיבה רב מקצועית לצורך קביעת התאמות הנגשה הנדרשות לתלמיד המתייחסות לכלל הצרכים של התלמיד בהתייחס למוגבלות, ולרמת התפקוד. קביעת התכנית באחריות: מנהל המוסד בשיתוף הצוות החינוכי, מומחה התחום במת"א, מומחים מהמת"א

המתמחה ללקויי ראייה ומהמרכז הטיפולי לחרשים וכבדי שמיעה (לפי העניין). במידת האפשר רצוי לשתף תלמיד והורים בפגישה זו. תכנית התאמות הנגישות לתלמיד תעודכן מעת לעת, בהתאם לצרכים המשתנים של התלמיד בהתייחס לשלב החינוך, לתפקודו ולמקום לימודיו.

6. במידה והצוות הרב מקצועי לא יכול להגיע להחלטה על התאמות ההנגשה הנדרשות לתלמיד מכיוון שטרם הספיק להכיר את התלמיד ואת צרכיו - תידחה ההמלצה לגבי קביעת ההתאמות הנדרשות עד להיכרות מספיקה עם תלמיד, והעניין יועלה לדין מחדש לא יאחר מחודש ימים.

7. נוהל טיפול בהמלצות הצוות המקצועי לעניין הנגשות לטיולים ופעילויות חוץ ופנים בית ספריות מפורסם באתר [האגף לחינוך מיוחד - פדגוגיה - חינוך בלתי פורמלי - טיולים](#).

8. נוהל טיפול בהמלצות הצוות המקצועי לעניין התאמות פדגוגיות- טכנולוגיות:

א. המלצות הצוות הרב מקצועי לעניין **נגישות טכנולוגית**, (נספח מס' 3 א') יועברו לממונה המקצועי על יישום החוק, לצורך קבלת החלטה סופית באם לקבל את המלצת הצוות הרב מקצועי, במלואה, בחלקה, או לדחותה. הממונים המקצועיים הם: מדריך מחוזי במתי"א המתמחה ללקויי ראייה/ מנהל המרכז הטיפולי לכבדי שמיעה וחרשים / וליתר המוגבלויות: רכז הנגישות במתי"א/ מדריך נגישות מחוז חרדי/ מדריכים מחוזיים לנגישות (לעניין בתי"ס לחינוך מיוחד),

ב. החלטת הממונה המקצועי תועבר לרשות המקומית/בעלות, אשר באחריותה לבצע את רכישת ההנגשה הנדרשת, בהתאם להחלטתו, ללא כל דיחוי וכן לידע את ההורים על ההחלטה.

ג. במידה וההורה חולק על בקשת הרשות, הוא רשאי להגיש ערר על גבי טופס ערר (נספח מס' 5) שישלח למחוז תוך 14 יום ממועד קבלת ההחלטה. ההחלטה בערר תינתן בתוך 30 ימים מיום קבלת הערר.

ד. וועדת ערר במחוז תכלול את יו"ר וועדת ההיגוי, מדריך מחוזי לנגישות, מדריך מחוזי אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בריא ורכז טכנולוגיה מסייעת מחוזי.

ה. החלטה על הצורך בהתאמות הנגשה תקפה לתלמיד כל עוד התלמיד לומד במוסד חינוך, ולא יהיה צורך להגישה כל פעם מחדש. על ההורה להגיש בקשה מחודשת רק כאשר חל שינוי במצב התלמיד ו/או במעבר למסגרת חינוכית אחרת.

ו. עם הגעת הציוד שנרכש למוסד החינוכי, מנהל המוסד יזמין את הממונה המקצועי, לפי העניין: רכז הנגישות במתי"א או מי מטעמו/ מדריך מחוזי במתי"א המתמחה ללקויי ראייה או מי מטעמו/ מנהל המרכז הטיפולי לכבדי שמיעה או מי מטעמו/ מדריך מחוז חרדי/ מדריכים מחוזיים לנגישות (לעניין בתי"ס לחינוך מיוחד), על מנת לאשר שהציוד שנרכש על ידי הרשות הוא הציוד שאושר (על גבי נספח 3ב').

ז. מנהל המוסד החינוכי יעביר לידיעה ולאישור ההורים את טופס ההסבר להורים אודות הציוד שנרכש ע"ג דף לוגו של הרשות/בעלות (נספח 4). יודגש כי חתימת ההורים - היא תנאי להעברת הציוד לתלמיד וכי רק לאחר חתימת ההורים ניתן למסור את הציוד לתלמיד.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

- ח. טפסי אישור הממונה המקצועי (נספח 3ב') ואישור ההורים (נספח 4) יוחזרו לרשות המקומית/בעלות לצורך הגשתם למרכזת תקציב ההנגשה במנהל הפדגוגי.
- ט. הרשות המקומית תעביר למרכזת תקציב ההנגשה במנהל הפדגוגי דו"ח ביצוע וקבלות מפורטות בצירוף טופס הצהרת רשות, את כלל הנספחים הרלוונטיים והחתימות הנדרשות.

9. התאמות ריהוט לתלמיד:

- א. לשם מיפוי צרכי הריהוט של התלמיד תתבצע תצפית על ידי מומחה תחום מוגבלויות פיזיות ונציג מצוות מקצועות הבריאות של בית הספר בשיתוף מחנכת התלמיד..
- ב. בסיום התצפית ימלא מומחה תחום מוגבלויות פיזיות **טופס מיפוי הנגשת ריהוט מותאם ואביזרי עזר** (נספח 6), יחתים את **מדריך הנגישות המחוזי** על גבי נספח 6 א' ויעבירו לרשות המקומית/בעלות.
- ג. הרשות המקומית/בעלות תעדכן את ההורה אודות הריהוט שהומלץ לתלמיד.
- ד. לפי הנחיית מינהל הפיתוח הרשות תצרף לבקשתה למשרד החינוך אישור רפואי עדכני (נכון לתקופה של חצי שנה אחרונה) המפרט את המוגבלות.
- ה. לצורך קבלת תקצוב ממשרד החינוך על הרשות המקומית לפעול בהתאם להוראות **מנהל הפיתוח**, (נספח מס' 6 א').
- ו. מנהל הפיתוח ייוועץ עם המדריך הארצי למוגבלות פיזית אודות הבקשה לאישור סופי.

ה. קביעת התאמות, אישור ההתאמות ותקצובן לפי סוג ההתאמה הנדרשת:

טיולים ופעילות	התאמות פדגוגיות			התאמות פיזיות		
	הוראה, למידה	דרכי אמצעי והיבחות	טכנולוגיה	ריהוט	פיזי	
באתר האגף לחינוך מיוחד- פדגוגיה- חינוך בלתי פורמלי- טיולים.	המוסד החינוכי בשיתוף, בהתאם לצורך, תחום מומחי מהמתי"א/מת"א	צוות התיכונים בהתאם לצורך, תחום מומחי מהמתי"א/מת"א	צוות מקצועי של המוסד החינוכי עם מומחה תחום מהמתי"א/מת"א מתמחה ללק"ר ועיוורים/מרכז טיפולי לכבדי שמיעה וחרשים	צוות מקצועי של המוסד החינוכי יחד עם מומחה תחום פיזי במתי"א	סיוור הרשות המקומית/בעלות עם אנשי המקצוע ברשות, במוסד החינוכי ובמתי"א והמתי"א המתמחה ללקויי ראייה ועיוורים	קביעת ההתאמה הנחוצה
	מנהל המוסד החינוכי	מנהל המוסד החינוכי	הממונה מקצועי מהמתי"א/מת"א מתמחה ללק"ר ועיוורים/מרכז טיפולי לכבדי שמיעה וחרשים	מדריך ארצי למוגבלות פיזית	מינהל הפיתוח	אישור התאמות הנגשה
			רשות מקומית/בעלות	מינהל פיתוח	מינהל פיתוח	בקשה לתקצוב
	מיד	הרשות המקומית/בעלות לאחר אישור הממונה המקצועי מהמתי"א/מת"א מתמחה ללק"ר ועיוורים/מרכז טיפולי לכבדי שמיעה וחרשים	הרשות המקומית/בעלות לאחר אישור מינהל הפיתוח	הרשות המקומית/בעלות לאחר אישור מינהל הפיתוח	הרשות המקומית/בעלות לאחר אישור מינהל הפיתוח	ביצוע ההתאמה

1. תקצוב ההנגשה הטכנולוגית

- לצורך יישום החוק והתקנות האמורות, הוחלט במשרד החינוך כי המשרד יסייע לרשויות מקומיות ולבעלויות על מוסדות חינוך הפועלים ברישיון ומתוקצבים ע"י משרד החינוך, לפני משורת הדין, במתן תקציב עבור הנגשה פרטנית טכנולוגית.
- יובהר כי במידה ויתברר כי המוסד החינוכי/ התלמיד אינו עומד בתנאי הסף לקבלת הציוד או יתברר כי הבעלות/ הרשות פעלה שלא כדין/ שלא עפ"י הנחיות המשרד, או לא ביצעה/ מסרה לתלמיד את התאמות ההנגשה בגינן הועברה לה ההקצבה ממשרד החינוך, הרשות/ הבעלות תהיה מחויבת להשיב סכומים אלו וכן המשרד יהיה רשאי לקזז סכומים אלה מכל תשלום המגיע לרשות/ הבעלות מהמשרד.
- מידי שנה, תקבלנה הרשויות המקומיות/ הבעלויות הודעה על הקף התקציב העומד לרשותה באותה שנה לצורך הנגשה פרטנית טכנולוגית. תקציב זה ישמש את הרשות/בעלות לביצוע התאמות הנגשה טכנולוגיות פרטניות לאורך שנה אחת. במקרים מיוחדים המשרד ישקול תוספת תקציב לרשות מקומית/ בעלות גם במהלך השנה.
- רשות מקומית/בעלות רשאית להגיש בקשה לתקצוב התאמות הנגשה בכל עת במהלך השנה.
- חלוקת תקצוב ההנגשה לכל מוגבלות מבוסס על הערכה של אנשי מקצוע אודות הצרכים של תלמידים עם מוגבלויות שונות להתאמות הנגשה מסוג טכנולוגיה מסייעת לצורך התמודדות עם המוגבלות בלמידה. בנוסף להערכת מספר התלמידים בכל מוגבלות, חלוקת התקצוב מסתמכת על הערכת עלות ההנגשות הנדרשות לכל מוגבלות.
- בהתאם לתקנות, בעל מוסד חינוך או אדם אחר לא יטיל תשלום על אדם עם מוגבלות בשל בקשה ובשל ביצוע התאמות נגישות הנחוצות לשם הנגשת השירות בשבילו.
- הרשות/ בעלות מחויבת לספק את ציוד ההנגשה שנרכש עבור התלמידים - ללא כל דיחוי וללא התניה בקבלת התקציב מהמשרד מאחר ולפי תקנה 2- חובת ההנגשה חלה על בעל מוסד החינוך.

2. דגשים לצוות החינוכי

- מומלץ שהתלמיד ייקח את הציוד הנייד לביתו בכל יום ויביא אותו למחרת למסגרת החינוכית. במידה והצוות החינוכי מתרשם כי בבית יעשה בציוד שימוש בלתי ראוי, רשאי הצוות לקבוע שהציוד יועמד לצרכי התלמיד במסגרת החינוכית בלבד.

- יש לערוך מעקב שוטף אחר השימוש בציוד, והיה והציוד אינו מובא באופן קבוע למוסד החינוכי, באחריות מנהל ביה"ס לטפל בנושא מול הורי התלמיד. גם במקרה זה רשאי הצוות להחליט על השארת הציוד לשימוש התלמיד בבית הספר בלבד.
- אין אפשרות לקבל ציוד משני משרדים לאותה מטרה, אך ניתן להשלים ציוד חסר שלא ניתן דרך סל הבריאות דרך הנגשה פרטנית.
- במידה והצוות של המסגרת החינוכית יקבע שהתאמות הנגישות אינן נותנות את המענה הנדרש לצרכי נגישות התלמיד או שהתלמיד אינו זקוק להנגשה שאושרה לו, יוחזר הציוד למתי"א / למתי"א המתמחה/ למרכז הטיפולי לכבדי שמיעה וחרשים לשימוש תלמידים אחרים או לשם השאלה זמנית לתלמידים אחרים

ח. שלבים בהליך ביצוע התאמות ההנגשה:

מס'	פירוט הפעולה	אחריות	לוח"ז	הערות
1.	פרסום על זכותם של הורים להגיש בקשה לבצוע הנגשות לילדם	רשות מקומית	לקראת פתיחת שנת לימודים	
2.	ההורה/אפוטרופוס לתלמיד עם מוגבלות, ימלא טופס בקשה לנגישות פרטנית בצירוף המסמכים הנדרשים ויגישם לרשות המקומית/בעלות בה לומד התלמיד או למוסד החינוכי	ההורה	בכל עת שבו מתעורר הצורך	התוספת הראשונה (נספח 1)
3.	בהתאמות הנגשה פיזיות מבנים, תשתיות וסביבה הרשות תתחיל בתהליך הביצוע מיד עם קבלת הפנייה.	רשות מקומית	מיד עם קבלת הבקשה	אל מול מינהל הפיתוח
4.	הרשות המקומית/בעלות תשלח עותק של הבקשה למנהל המסגרת החינוכית בה לומד או ילמד התלמיד.	רשות מקומית	מיד עם קבלת הבקשה	
5.	עם הגעת הבקשה לביה"ס, על מנהל ביה"ס לזמן תוך 14 ימים את כל אנשי המקצוע הרלוונטיים למוגבלויות התלמיד לצורך קביעת התאמות.	מנהל ביה"ס	מיד עם קבלת הבקשה	בהיעדר היכרות מעמיקה עם צרכי ההנגשה של התלמיד, תידחה ההחלטה על המיפוי.
התאמות נגישות פדגוגיות טכנולוגיות				
6.	המלצות הצוות החינוכי יועברו לממונה המקצועי לקבלת החלטה על אישור או דחיה של הבקשה.	מנהל ביה"ס	בתום הישיבה	
7.	הממונה המקצועי, בהמשך להחלטת הצוות החינוכי, יחליט אם לאשר או לדחות את המלצת הצוות החינוכי. ההחלטה תועבר לידיעת הרשות/בעלות.	הממונה המקצועי	מיד עם קבלת ההחלטה	
8.	הרשות המקומית/בעלות תעדכן את ההורה אודות פירוט התאמות הנגישות הטכנולוגיות ותרכוש את ההתאמות הנדרשות.	הרשות המקומית/בעלות	מיד עם קבלת ההמלצה	

מס'	פירוט הפעולה	אחריות	לו"ז	הערות
9.	במידה וההורה חולק על החלטת הרשות רשאי ההורה להגיש ערר (נספח מס' 5) לממונה במחוז תוך 14 יום ממועד קבלת ההחלטה.	ההורה	תוך 14 יום ממועד קבלת ההחלטה	ההחלטה בערר תינתן בתוך 30 ימים מיום קבלת הערר
10.	מנהל המוסד מזמין את הממונה המקצועי, על מנת לאשר שהצידוד שנרכש על ידי הרשות הוא הצידוד שאושר.	מומחי התחום		על גבי נספח 3ב'
11.	הרשות המקומית/בעלות תעביר למרכזת תקציב ההנגשה במנהל הפדגוגי מסמכים לצורך קבלת התקציב מהמשרד	הרשות המקומית/בעלות	לאחר רכישה ואישור הצידוד	אישור הצידוד (נספח 3ב') הצהרת הרשות חתום(נספח מס' 8) ואת הקבלות המפורטות
התאמות נגישות פדגוגיות בדרכי הוראה, אמצעי למידה והיבחנות				
12.	המלצות צוות ביה"ס להתאמות נגישות פדגוגיות בדרכי הוראה, באמצעי למידה ובהיבחנות, יועברו לידיעת כל המורים המלמדים את התלמיד ויעודכנו במנב"ס.	מנהל ביה"ס או מי מטעמו	מיד עם קבלת ההחלטה ובכפוף ללוחות הזמנים שהמשרד קבע	
13.	צוות ביה"ס יעדכן את ההורה בדבר התאמות ההנגשה הפדגוגיות שנקבעו עבור ילדו.	מנהל ביה"ס או מי מטעמו	מיד עם קבלת ההחלטה על ההתאמות	
התאמות נגישות ריהוט לתלמיד				
14.	מומחה תחום מוגבלות פיזית מהמתי"א ונציג מקצועות הבריאות של המוסד החינוכי יבצעו תצפית על התלמיד	מנהל המוסד החינוכי	עם קבלת הבקשה	טופס מיפוי הנגשת ריהוט (נספח 6)
15.	המיפוי יועבר לחתימה ואישור של מדריך הנגישות המחוזי	מדריך נגישות מחוזי	בתום המיפוי	נספח 6 א'
16.	ההחלטה על הריהוט המבוקש תועבר לרשות המקומית/בעלות שתעדכן את ההורים ותמלא את עלות ההנגשה.	רשות מקומית/בעלות		
17.	מינהל הפיתוח יעביר את הבקשה לאישור סופי של המדריכה הארצית למוגבלות פיזית	מדריכה ארצית למוגבלות פיזית		
18.	הרשות המקומית/בעלות תמשיך טיפול עד לביצוע מול מינהל הפיתוח	רשות מקומית/בעלות		

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

נספח מס' 1

טופס בקשה להתאמות לפי תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשע"ח-2018

(התוספת הראשונה תקנה 4 (א))

חלק א': כללי:

שם התלמיד:

תאריך לידה:

מספר זהות:

מוסד החינוך בו לומד התלמיד:

הבעלות על המוסד החינוכי:

שם ההורה:

מספר זהות של ההורה:

שם ההורה:

מספר זהות של ההורה:

כתובת:

מספרי טלפון, רגיל ונייד, להתקשרות עם הגורם המגיש את הבקשה: (הורה/ רושם אם אינו הורה):

.....

מספר פקסימילה של מגיש הבקשה:

כתובת דואר אלקטרוני של מגיש הבקשה:

אני מבקש הנגשה פרטנית עבור התלמיד/ אביו של התלמיד/ אימו של התלמיד (מחק את המיותר),
שלו מוגבלות זמנית או קבועה בתחומים האלה הנוגעות לתפקודו במוסד החינוך (יש לפרט את אופי המוגבלות בכל
תחום, והשלכותיהן על התפקוד במוסד החינוך):

.....

.....

.....

אני מצרף בזה מסמכים רפואיים ואחרים המעידים על אופי המוגבלות של מי שמתבקשת
בשבילו ההנגשה, הנוגעות לתפקודו במוסד החינוך - פרט בתמצית את תוכנם של
המסמכים המצורפים*:

.....

.....

.....

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

המבקש רשאי לציין בתמצית את סוג ההתאמות המבוקשות:

.....
.....
.....
.....

יש לפרט אם התלמיד/ ההורה המבקש את ההנגשה מקבל התאמה בפועל או סיוע כספי לשם ביצוע התאמה מגורם אחר - יש לפרט את מהות הסיוע והיקפו, ולציין מיהו הגורם המסייע: (הביטוח הלאומי, משרד הבריאות, משרד הרווחה, משרד הכלכלה, משרד החינוך – דרך מערך החינוך המיוחד, תמיכה מסל שילוב או בדרך אחרת, הרשות המקומית, עמותה פרטית או כל גוף אחר); אם כן - יש לצרף מסמכים המעידים על מהות הסיוע והיקפו:

.....
.....
.....
.....

הערות נוספות, לשיקול דעתו של הגורם המבקש:

.....
.....
.....
.....

.....

חתימת המבקש

.....

תאריך הבקשה

* הבהרה - אם אין די במסמכים המצורפים לצורך קבלת ההחלטה, יחזיר המנהל את הבקשה לרושם לצורך השלמת מסמכים לפי תקנה ד' (לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות) נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה, (התשע"ח 2018), בתוך פירוט המסמכים הנדרשים והגורמים שמהם יש לקבל מסמכים אלה.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

נספח מס' 2

המסמכים שעל ההורה/אפוטרופוס לצרף לטופס הבקשה:

מוגבלות בשמיעה	בדיקת שמיעה והמלצה של המרכז הטיפולי מחוזי לתלמידים כבדי שמיעה וחרשים
מוגבלות בראייה	בדיקת ראייה והמלצה של מומחי תחום ראייה מהמתי"א המתמחה במחוז
לקויות למידה	אבחון פסיכו-דידקטי המעיד על לקות הלמידה וצרכי התלמיד
שאר המוגבלויות	אישור רפואי מפורט מרופא מומחה

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי' חינוך מיוחד

נספח מס' 3א'

טופס בקשה לאישור התאמות הנגשה פרטניות מסוג טכנולוגיה מסייעת

תאריך: _____

לכבוד: הממונה המקצועי על יישום החוק (לפי העניין): רכז הנגישות במתי"א / מדריך מחוזי במתי"א
המתמחה ללקויי ראייה / מנהל המרכז הטיפולי לכבדי שמיעה / מדריך מחוז חרדי / מדריכים מחוזיים לנגישות
(לעניין בתי"ס לחינוך מיוחד): _____

א.נ.ג.נ.,

הנדון: טופס בקשה לאישור התאמות נגישות פרטניות מסוג טכנולוגיה מסייעת

שם התלמיד: _____ ת.ז. התלמיד: _____
תאריך לידה: _____ כיתה: _____
שם מסגרת חינוכית: _____ סמל מוסד: _____

א. פירוט ההנגשות הנדרשות עבור התלמיד מסוג טכנולוגיה מסייעת:

יש לכתוב בכל שורה פריט אחד בלבד

מס' סידורי	פירוט סוג ההתאמה – למילוי ע"י הצוות הרב מקצועי	שם הממונה המקצועי על יישום החוק ותפקיד	החלטת הממונה המקצועי מאושר/נדחה ונימוקים	חתימת הממונה	עלות ההנגשה למילוי ע"י הרשות/בעלות
	סה"כ				

*יש לחתום על כל פריט בשורה נפרדת

חתימת מנהל בית הספר

העתק: מדריך מחוזי לנגישות

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

הרשות תעביר עותק להורי התלמיד

נספח מס' 3ב'

טופס אישור הציוד על ידי הממונה המקצועי על יישום החוק (לפי העניין) על קבלת הציוד (לפני חלוקה):

רכז הנגישות במתי"א/ מדריך מחוזי במתי"א המתמחה ללקויי ראייה/ מנהל המרכז הטיפולי לכבדי שמיעה / מדריך מחוז חרדי/ מדריכים מחוזיים לנגישות (לעניין בתי"ס לחינוך מיוחד): _____

תאריך: _____

לכבוד:

שם הרשות המקומית/בעלות: _____

אני מאשר/ת כי הציוד המאושר הבא נרכש והגיע למוסד החינוכי של:

שם התלמיד: _____ ת.ז. התלמיד: _____

כיתה: _____ שם מסגרת חינוכית: _____ סמל מוסד _____

תואם/לא תואם לבקשת הצוות המקצועי	פירוט הציוד שנרכש	מס' סידורי (תואם למס' הסידורי בבקשה)

בכבוד רב

שם: _____ חתימה: _____

הממונה המקצועי על יישום החוק

העתק:

- מנהל המסגרת החינוכית

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

נספח מס' 4

אישור הורים על קבלת התאמות הנגשה טכנולוגיות

תאריך _____

אני מאשר בזאת שילדי קיבל מהרשות המקומית/בעלות: _____ במסגרת ההנגשה

פרטנית עבור בני/בתי, התלמיד/ה: _____

ת.ז. _____ ישוב: _____

מסגרת חינוכית: _____ סמל מוסד: _____

את רשימת הציוד הבא:

ידועות לי ומקובלות עליי הההנחיות בנוגע לביטוח ואחריות (למילוי ע"י הרשות המקומית/בעלות):

לפיכך הנני מצהיר/ה ומאשר/ת כדלקמן:

1. ידוע לי כי התאמות הנגישות נמסרו לשם **שימוש בלעדי של התלמיד** _____ לצרכי למידה במסגרת החינוכית בה הוא לומד **בהשאלה**.
2. הנני מתחייב **שילדי יגיע באופן יומיומי עם התאמות שנרכשו עבורו למסגרת החינוכית**, בהתאם להנחיות הצוות החינוכי.
3. ידוע לי שבמידה והצוות של המסגרת החינוכית יקבע שהתאמות הנגישות אינן נותנות את המענה הנדרש לצרכי נגישות התלמיד או שהתלמיד אינו זקוק להנגשה שאושרה לו, יוחזר הציוד למתי"א/ מת"א מתמחה ללקויי ראייה/מרכז טיפולי למוגבלות בשמיעה וחרשים לשימוש תלמידים אחרים או לשם השאלה.
4. הנני מתחייב לדווח באופן מיידי למסגרת החינוכית ולרשות על כל אירוע של נזק למכשיר וזאת, בהתאם לתנאי הביטוח.
5. ידוע לי כי במקרה של אובדן/גניבה של המכשיר לא אהיה זכאי לקבלת מכשיר חלופי.
6. הנני מתחייב/ת שלא למכור ו/או לא להשאל, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, את המכשיר לשום גורם אחר.

שם פרטי האב: _____ שם משפחה: _____ ת.ז. _____

שם פרטי האם: _____ שם משפחה: _____ ת.ז. _____

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

נספח מס' 5

טופס ערר להחלטת הרשות על התאמות נגישות טכנולוגיה מסייעת פרטנית

תאריך: _____

לכבוד

ועדת נגישות

מחוז: _____

א.ג.נ.,

הנדון: טופס ערר על החלטת הרשות להתאמות נגישות מסוג טכנולוגיה מסייעת פרטנית

ברצוני לערער על החלטת הרשות הנוגעת להתאמות נגישות טכנולוגיות עבור ילדי:

שם התלמיד/ה: _____ ת.ז.: _____

תאריך לידה: _____ כיתה: _____

שם מסגרת חינוכית: _____ שם הרשות המקומית/בעלות: _____

הנימוקים לערעור: _____

חתימה

תעודת זהות

שם ההורה

העתקים:

- רשות המקומית
- מנהל המסגרת החינוכית

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

נספח 6 –

טופס מיפוי הנגשת ריהוט מותאם ואביזרי עזר

תאריך _____

טופס זה ימולא על ידי מומחי תחום מוגבלויות פיזיות לאחר תצפית שתערך במוסד החינוכי. לאחר מילוי הטופס יש לשלוח את הטופס לאישור וחתמת המדריך המחוזי לנגישות.
נספח 6 א' בלבד יועבר לרשות המקומית/בעלות אותו עליה לצרף לבקשת הרשאה תקציבית ממנהל הפיתוח.

א. פרטים אישיים:

שם התלמיד _____ ת.ז. _____ תאריך לידה _____
בית ספר _____ סמל מוסד _____ דרגת כיתה _____
קוד אפיון מוגבלות _____
אבחנות _____

* יש לצרף לבקשה דוח רפואי עדכני מרופא מומחה.

* GMFCS* _____ MACS* _____ CFCS* _____ EDACS* _____ (עבור תלמיד עם CP)

שימוש נוכחי בעזרים

סדים אורטוטיים מסוג	מכשיר הליכה מסוג *	כיסא גלגלים ממונע	כיסא גלגלים ידני	מחשב או אמצעי טכנולוגי אחר	ריהוט קודם שהותאם לתלמיד שאינו נותן מענה

* הליכון, רולטור קדמי או אחורי, קביים קנדיות, קב אחד, מקל הליכה

שימוש באמצעי נשימה מלאכותיים כן/לא* _____

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי' חינוך מיוחד

ב. תיאור צרכי הנגשת ההושבה של התלמיד:

תיאור תפקוד הישיבה הנוכחית של התלמיד ללא ריהוט מותאם (מומלץ להשתמש בהערכות סטנדרטיות להערכת ישיבה):

א. ישיבה בסביבת

הכיתה:

ב. ישיבה בשירותים:

ג. צרכים נוספים:

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

נספח 6 א'

בקשה לריהוט מותאם ואביזרי עזר לתלמיד

לכבוד הרשות המקומית/בעלות

לאחר תצפית על התלמיד ומיפוי צרכי ההושבה שלו, מצ"ב פירוט הריהוט הנדרש עבור התלמיד:

שם התלמיד _____ ת.ז. _____ בית ספר _____

סמל מוסד _____ דרגת כיתה _____ קוד אפיון מוגבלות _____

עלות ההגשה למילוי ע"י הרשות/בעלות	הדגם המדויק המבוקש	הפריט
		כיסא מותאם להושבה בכיתה
		שולחן מותאם להושבה בכיתה
		מנרף
		כיסא שירותים
		מיטת החתלה

מומחה תחום מוגבלויות פיזיות במתי"א

שם וחתימה

מדריך נגישות מחוזי

שם וחתימה

תוספת שנייה (תקנות 13(ד) ו-18) - ההתאמות האפשריות לטכנולוגיה מסומנות באפור

- (1) הנגשה של חניה או תחנות הורדה אם הן מצויות בתוך שטח בית הספר, לפי ת"י 1918;
- (2) דרך נגישה משער בית הספר ובכל שבילי בית הספר שהם דרך נגישה תעמוד בדרישות ת"י 1918 בחלקים הנוגעים לעניין; הדרכים המיועדות לשימוש הציבור ובכלל זה מדרגות ובתי אחיזה יעמדו בהוראות הת"י האמור;
- (3) ברזיות, מכשולים, כניסות, שולי רצפת החצר ומיתקני שעשועים בחצר יסומנו בניגוד חזותי ומישושי לפי הוראות ת"י 1918 בחלקים הנוגעים לעניין;
- (4) שילוט – לפי תקן ישראלי ת"י 1918 חלק 4;
- (5) סימון מכשולים מסוכנים לפי תקן ישראלי ת"י 1918 באותם מקרים שבהם לא ניתן להסיר אותם;
- (6) מקום מוגבה כהגדרתו בפרט משנה 20 לפרט 2 בתוספת הראשונה לתקנות נגישות בניין קיים יסומן לפי הוראות טור ג' שלצד פרט המשנה האמור;
- (7) הצללה בכניסות, במבואות של בית הספר ובכיתה; הצללה של 15% משטח החצר ונוסף על כך 20 מטרים רבועים, ובהתחשב במיקום מיתקני משחקים אם ישנם;
- (8) סימון חזותי של קירות ודלתות שקופים לפי תקן ישראלי 1918 חלק 4;
- (9) בתא שירותים אחד לפחות במוסד החינוך יהיה ניגוד חזותי בין המשתנות, אם קיימות, לעומת קיר לפי חלק 6 של ת"י 1918;
- (10) דלתות הכיתות והחדרים במוסד החינוך יהיו בצבע בניגוד חזותי לסביבה; ידית הדלת תהיה בצבע שהוא בניגוד חזותי לכנף הדלת;
- (11) אמצעי הפעלה, ובכלל זה מתגי הפעלה של תאורה, יהיו בניגוד חזותי ומישושי לקיר ובלא פינות חדות;
- (12) תאורה – התאמה לפי צרכיו של התלמיד;
- (13) התאמת לוחות הקיר באמצעים סביבתיים למניעת סנוור והושבת התלמיד במקום המיטבי למניעת סנוור מהלוח; יישמר ניגוד חזותי גבוה בין אמצעי הכתיבה על הלוח לבין הלוח; הנמכת לוח לתלמיד הזקוק לכך;
- (14) שקעי חשמל מרובים מהרגיל בכיתה האם ובחדרי ספח וחדרי טיפולים – לשימוש בטכנולוגיה מותאמת לתלמיד עם מוגבלות; יש למקם את השקעים כך שלא יצרו מפגע ומכשול במקומות שבהם הותקנו;
- (15) הנגשה באמצעות ברייל או אמצעי מתאים אחר על מגירה או תא של תלמיד לפי ת"י 1918 חלק 4;
- (16) כתוביות ברייל או אמצעי מתאים אחר, לפי ת"י 1918 חלק 4 על קירות הכיתה לשיתוף תלמיד עם מוגבלות בתוכני הלימוד;
- (17) הנגשת כיתה במוסד חינוך לתלמיד עם מוגבלות תהיה לפי ת"י 2004 חלק 1 אקוסטיקה במבנים שאינם למגורים: במרחבי למידה במבני קבע, קריטריונים דרישות תוכן וקווים מנחים; תאורה חזקה – שתאיר את הלוח ואת פני המורה או מתורגמן אך לא תסנוור; התאמה אקוסטית של כיתה באותם מקרים שבהם אין די בהושבת התלמיד במיקום מתאים; ההתאמה תבוצע באמצעות בחירת מיקום שקט בכיתה, וילונות, כיסוי רגלי רהיטים בגומי, רצפה רכה ובמקרים חריגים איטום פרצות, זיגוג כפול בחלונות, דלת כבדה עם פסי אטימה, והתאמה באמצעות הזזת מזגן ושימוש ברכיבים בולעי קול;
- (18) התאמה אקוסטית של כיתה באותם מקרים שבהם אין די בהושבת התלמיד במיקום מתאים

- באמצעות וילונות, כיסוי רגלי רהיטים בגומי ובמקרים חריגים, התאמה באמצעות הזזת מזגן ושימוש ברכיבים בולעי קול;
- (19) ארון אישי עם מנעול שמותאם לתלמיד, לשם אחסון ציוד טכנולוגי להנגשה ומערכות הגברה; הארון יכול שקעים לצורך טעינת ציוד אלקטרוני וחשמלי;
- (20) שולחן מותאם לתלמיד עם מוגבלות לפי המלצת הצוות המקצועי הנוגע לעניין במשרד החינוך;
- (21) כיסא מותאם לתלמיד עם מוגבלות לפי המלצת הצוות המקצועי הנוגע לעניין במשרד החינוך;
- (22) אמצעי מעבר מסוג מנוף למתקשים בניידות במעבר לאסלה ובחזרה; זאת לפי המלצת הצוות המקצועי הנוגע לעניין במשרד החינוך;
- (23) ביצוע מטלות במקום נפרד (פינות עבודה יחידניות), תוך הימנעות, עד כמה שאפשר, מרעש סביבתי והפרעה; וכן חדר לעבודה פרטנית עם תלמיד;
- (24) אם יש בבית הספר שירותי הסעדה, שירותי ההסעדה יונגשו לתלמידים עם מוגבלות באמצעות שילוט מונגש של סוגי המזון המוצעים לתלמידים, עובד בית הספר יסייע לתלמיד כאמור בזיהוי המזון ונשיאתו, באיתור מקום ישיבה פנוי ויתאר לו בקול את כלי האוכל והאבזרים על שולחן האוכל; לתלמיד עם מוגבלות תבוצע בין השאר הנגשה של אחד השולחנות לפי תנאי ת"י 1918 חלק 1 לעניין שטח חופשי לכיסא גלגלים (2.6.1) חללים חופשיים לברכיים וכפות רגליים (2.6.2) וטווח הגעה לחזית (2.6.3.1);
- (25) אם יש בבית הספר שירותי הסעדה וההסעדה בחדר האוכל היא בשיטת השירות העצמי – שבה הסועד נוטל את המזון אל צלחתו בעצמו – יודא הבעלים כי כל סוגי המזון המוצעים לציבור יהיו בטווח הגעה של אדם עם מוגבלות ובין השאר לפי הוראות ת"י 1918 חלק 1 בסעיפי הדנים בטווח הגעה (2.6.3.1 עד 2.6.4);
- (26) הקצאת חדר לצורך אכילה בפרטיות;
- (27) אם מוצבות בבית הספר מכונות למתן שירות אוטומטי או מיתקנים להספקת מים חמים או קרים לשתייה – אך למעט מיתקנים שנועדו לשתייה מהברז במישרין – יודא הבעלים כי מציב המכונות האוטומטיות הציג מכונות כאמור העומדות בדרישות ת"י 1918 חלק 4 סעיף 2.11;
- (28) אם פועל בבית הספר לוח הודעות אלקטרוני, שירות הודעות במייל ושירות הודעות במסרונים לרדיו טלפון נייד (רט"ן), יודא הבעלים כי שירות ההודעות נגיש לתלמיד או הורה עם מוגבלות; אם נעשה שימוש בשילוט אלקטרוני או במסמך מידע המתחלף לאחר זמן, המידע הניתן בשלט יתחלף בתוך פרק זמן סביר לקריאה נוחה; נעשה שימוש באותיות זזות, מהירותן לא תעלה על 1 מטר ב-5 שניות;
- (29) בבית ספר שבו יש מערכת כריזה – המידע הנמסר במערכת הכריזה יהיה נגיש לתלמידים עם מוגבלויות; המידע שמועבר במערכת הכריזה יימסר בדיבור איטי וברור ובשפה פשוטה עד כמה שאפשר;
- (30) התאמת תכנית הלמידה על פי שיקול דעתו של הצוות המקצועי הנוגע לעניין בהתחשב במוגבלות וברמת התפקוד של התלמיד ובצרכיו, באמצעות התאמות בדרכי הוראה בלא פגיעה במהות הנלמדת לפי תכנית הלימודים הנלמדת בכיתה; שינויים בתוכני הוראה כגון; קביעת סדרי עדיפויות, צמצום או הרחבה של החומר הנלמד והחלפת חומרי לימוד, בתוך התנסות בלמידה בלי לפגוע ביכולתו של התלמיד להתקדם ולתפקד באופן עצמאי עד כמה שאפשר;
- (31) דרכי הוראה מותאמות – שימוש בדרכי הוראה מותאמות, בין השאר תיווך, לצורך הקניית הידע והמיומנויות הנדרשות בכל מקצועות הלימוד;

- (32) התאמת חומרי לימוד, תוך שימוש בשפה המובנת לתלמיד, לפי המוגבלות ולפי רמת התפקוד שלו; שימוש באמצעים כגון: שכתוב, הכנת תקציבים, שימוש בסמלים, פישוט לשוני, פורמט אודיו ופורמט מקוון, או ברייל, והכול לפי צורכי התלמיד; וכן שפה פשוטה;
- (33) התאמת דרכי ההבחנות לתלמיד על בסיס המלצות של הצוות המקצועי הנוגע לעניין, בהתחשב במוגבלות וברמת התפקוד של התלמיד ובצרכיו, בלי לפגוע במהות הנבדקת;
- (34) עזרי לימוד חזותיים – ובכלל זה שכפול דפים בהיקף מספיק לתלמיד עם מוגבלות כדי להגיש לו את הלמידה באמצעים חזותיים;
- (35) מתן אפשרות להגיש עבודות ושיעורי בית באמצעים דיגיטליים;
- (36) כתוביות תקשורת תומכת חלופית (להלן – תת"ח) על מגרות ותאים של תלמידים;
- (37) תת"ח – כולל התאמה של חומרי למידה ושימוש בסימן תת"ח;
- (38) כתוביות תת"ח על קירות הכיתה לשיתוף תלמיד בתוכני הלימוד;
- (39) התאמת טכנולוגיות מסייעות לתלמיד שיורו מומחי התחום של משרד החינוך לפי מוגבלותו, רמת התפקוד וצורכי ההנגשה של התלמיד; מומחי התחום כאמור יתחשבו בטכנולוגיות המשתנות בעולם; לדוגמה: טאבלט, מחשב נייד, טלוויזיה במעגל סגור (טמ"ס), צג ברייל, עכברים ומקלדות מותאמים, מקרן, לוח חכם, מדפסת צבעונית, תוכנות מחשב להעשרת שפה ולפיתוח דיבור ולסיוע בלימוד מקצועות עתירי שפה, תוכנות מחשב ללימוד מתמטיקה מדעים וגאוגרפיה, תוכנות ללמידה שמיעתית ולשפת סימנים;
- (40) שפת סימנים ותמלול;
- (41) מעמד ספרים;
- (42) זכוכית מגדלת;
- (43) תוכנת ברייל;
- (44) התקן נייד להשמעת קובצי קול;
- (45) מדפסת ברייל למוסד לחינוך מיוחד שבו לומדים יותר מ-5 תלמידים עם מוגבלות המשתמשים בברייל;
- (46) אמצעי עזר להמחשה;
- (47) מחשבון ותרגומון מדברים;
- (48) פעמון עם נורה מהבהבת – לתלמידים עם מוגבלות;
- (49) מערכת הגברה אישית, כיתתית, או ניידת, מסוג שאישר משרד החינוך;
- (50) במסגרת הנגשה אקוסטית של כיתה יש להעדיף אם אפשר את מיקום הכיתה לתלמיד עם מוגבלות במיקום שקט עד כמה שאפשר;
- (51) סיוע ותמיכה בשימוש בעזרים הטכנולוגיים הניתנים לתלמיד עם מוגבלות;
- (52) הדרכה לנותני שירות לפי פרק ז' לתקנות נגישות השירות;
- (53) הדרכה הניתנת לתלמידים בכתב או בעל פה תינתן לתלמיד עם מוגבלות בצורה מותאמת;
- (54) דרכים חלופיות לביצוע אסיפת הורים עם הורה עם מוגבלות כגון שיחת אודיו ויזואלית באמצעות מחשב ורשת האינטרנט;
- (55) זימון לאסיפות הורים באופן הנגיש להורה עם מוגבלות;
- (56) יצירת טפסים מותאמים לתלמידים עם מוגבלות והורים עם מוגבלות;

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי חינוך מיוחד

- (57) התאמות של מידע הנמסר להורים עם מוגבלויות, לפי פרק ח' לתקנות נגישות השירות; תקנון בית ספר מונגש לתלמידים ולהורים עם מוגבלויות;
- (58) אתר האינטרנט הבית ספרי ואתר האינטרנט הכיתתי יונגשו בהתאם לת"י 5568 קווים מנחים לנגישות תכנים באינטרנט;
- (59) התאמות הקבועות לעניין פנימיות לפי תקנה 13 הנמצאות גם במוסד חינוך שאינו פנימייה;
- (60) בריכת שחייה, אם קיימת, תונגש לפי הוראות תקנה 85 לתקנות נגישות השירות, לפי העניין, ולפי חלק כ"א לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970;
- (61) מיתקני ספורט, אם קיימים, יונגשו לפי תקנה 85 לתקנות נגישות השירות.
-

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

טופס הצהרת הרשות/ בעלות

תאריך: _____

שם הרשות/בעלות: _____

אנו מצהירים ומתחייבים בזאת כי:

1. המסגרת התקציבית שתאושר תשמש לרכישת התאמות ההנגשה לתלמידים לאורך כל שנת הלימודים לאחר הגשת בקשת ההורים ועל פי לוח הזמנים המופיע בתקנות.
2. רכישת התאמות הנגישות תיעשה בהתאם למפורט ב"טופס בקשה לרכישת התאמות נגישות פרטניות מסוג טכנולוגיה מסייעת" (נספח 3א').
3. מלוא התקציב יועבר לרכישת התאמות הנגשה שאושרו לטובת התלמיד עם המוגבלות, בלבד. לאחר השלמת הרכישה, ולאחר אישור הממונה - נעביר ללא כל דיחוי את הציוד לתלמיד לו אושרה ההתאמה.
4. בגין התקציב המבוקש ממשרד החינוך והנכלל בדו"ח הביצוע לא התקבל או לא יתקבל בגינו מימון נוסף מגורם אחר.
5. התאמות ההנגשה הטכנולוגיות עבור התלמידים צריכות להתאים לשימוש בתנאים קיצוניים ולכן עליהם להיות באיכות גבוהה ככל האפשר מותאמים לתלמידים עם מוגבלויות.
6. במסגרות החינוך שבתחום הרשות/ של הבעלות, קיימות תשתיות פיזיות המאפשרות שימוש בהתאמות ההנגשה שנרכשו (כגון שקעי חשמל, רשת אינטרנט אלחוטית ועוד).
7. הרשות/בעלות מתחייבת לספק את מכלול פתרונות החומרה, התוכנה והעזרים וכפי שהוגדרו עבור התלמידים על ידי הגורמים המקצועיים.
8. הרשות/בעלות מתחייבת למתן תנאי שירות, תמיכה ותיקונים לציוד שנרכש.
9. הרשות/בעלות מתחייבת לבצע הליך של הרחבת אחריות על הציוד לתקופה של 3 שנים.
10. הרשות/בעלות מתחייבת להנחות את הספקים לספק את הציוד/ הערכה כאשר מצוין עליהם שמו של התלמיד ושם בית הספר בו הוא לומד.
11. במידה ותלמיד קיבל טכנולוגיה מסייעת ועבר ללמוד ברשות אחרת- הציוד יעבור עם הילד לרשות בה הוא ילמד.
12. יתאפשר לתלמיד לקחת את ההתאמות הטכנולוגיות לביתו בהתאם להמלצת הצוות החינוכי והטיפול של המסגרת.
13. הרשות מתחייבת להבטיח את אחזקתן התקינה של התאמות ההנגשה שבוצעו לפי תקנות נגישות פרטנית וכי ההתאמות תהיינה תקינות וזמינות בכל עת שמוסד החינוך פועל ובכל זמן שניתנים בו שירותי חינוך.
14. לא יגרע מהתאמות הנגישות ולא יוסב השימוש בהן למטרות אחרות, בין באופן חלקי ובין באופן מלא, פרט למקרה של תיקון של התאמות הנגישות ובלבד שתובטח התאמת נגישות חלופית.
15. ידוע לנו כי, במידה ויתברר כי הבעלות לא סיפקה את התאמות ההנגשה חלקם או במלואם כפי שהתחייבה, משרד החינוך יהיה רשאי להשיב או לקזז סכומים אלה מכל תשלום המגיע לבעלות/רשות מהמשרד.
16. תקצוב הבעלות יתבצע כנגד הגשת דו"ח ביצוע מאושר וחתום ע"י הגורמים המקצועיים, בצירוף אסמכתאות מקוריות על רכישת התאמות ההנגשה וכן שאר המסמכים הנדרשים.

חתימות:

מנהל מח' החינוך של הבעלות _____ חתימה

גזבר הבעלות _____ חתימה

חותמת הבעלות: _____

מילוי בקשה ע"י ההורה/אפוטרופוס (התוספת הראשונה - נספח 1)

הרשות המקומית/בעלות שולחת עותק של הבקשה למנהל המסגרת החינוכית לצורך בדיקת צרכי ההנגשה

מנהל בית הספר מזמן אנשי מקצוע רלוונטיים למיפוי מערך התאמות הנגישות הנדרשות לתלמיד

הנגשה פיזית -

זימון צוות מקצועי ע"י הרשות המקומית/ בעלות ומורשה נגישות לסיור במסגרת החינוכית בה לומד התלמיד לצורך קביעת ההתאמות

בקשות להתאמות פדגוגיות - צוות בית הספר

בקשות להתאמות טיולים - צוות בית הספר

התאמות טכנולוגיה מסייעת - אישור הממונה המקצועי לנגישות

התאמות ריהוט - מומחה תחום מוגבלויות פיזיות במתי"א וחתימת מדריך מחוזי

בית הספר ימסור להורים את החלטותיו

יפורסם נוהל נפרד

הבקשות מועברות לרשות/בעלות לביצוע, הרשות/בעלות מידעת את ההורים

הרשות המקומית/בעלות מידעת את ההורים בדבר ההתאמות הפיזיות

אפשרות להגשת ערר ימלא טופס ערר להתאמות פדגוגיות שישלח לוועדה המחוזית להתאמות בדרכי למידה

הורה רשאי להגיש ערר על החלטת הרשות למחוז בתוך 14 יום ממועד החלטה.

הרשות המקומית/בעלות מבקשת הרשאה תקציבית ממינהל הפיתוח

המשך הטיפול והביצוע של הרשות המקומית/בעלות מול מינהל הפיתוח

הרשות המקומית תגיש בקשה לתקצוב ההנגשה לרכזת התקציב במנהל הפדגוגי